

የገበያ ትስስር – ከአዋጅ ቁጥር 985/2016 የተወሰዱ ተዛማጅ ይዘቶች

Market Linkage – Relevant Provisions of the Cooperative Societies Proclamation No. 985/2016 (Federal Negarit Gazette No. 7, 23 December 2016)

ይህ ሰነድ የኅብረት ሥራ ማኅበራት አዋጅ ቁጥር 985/2016ን መሠረት በማድረግ ከ«የገበያ ትስስር» አገልግሎት ጋር የሚዛመዱ አንቀጾችን በአማርኛ ማጠቃለያ መልክ ያቀርባል። ማጠቃለያዎቹ የይዘት ትርጉም እንጂ የአዋጁ ቃል በቃል ጥቅስ አይደሉም፤ ለሕጋዊ አገልግሎት የአዋጁን ኦሪጅናል ቅጂ ይመልከቱ።

1. መግቢያ እና ዓላማዎች

መግቢያ (Preamble)	የገንዘብና የገበያ ትስስር መፍጠር፣ አላስፈላጊ የገበያ ሰንሰለትን ማሳጠር እና በአባላት ምርት ላይ እሴት መጨመር ማኅበራት ከሚያበረክቱት አስተዋጽኦ መካከል ናቸው።
አንቀጽ 4(4)	የምርትና የአገልግሎት ወጪን በመቀነስ ለአባላት ግብዓት ማቅረብ፤ እንዲሁም ምርታቸው ወይም አገልግሎታቸው የተሻለ የገበያ ዋጋ እንዲያገኝ ማድረግ።

2. የማኅበራት ተግባርና ኃላፊነት (አንቀጽ 21)

አንቀጽ 21(2) ረ፣ መመሠረታዊ ማኅበራት	የአባላትን ምርት መሰብሰብ፣ እሴት መጨመር እና ለአባል ለሆኑበት ዩኒየን ወይም ፌዴሬሽን ማቅረብ፤ ወይም የተሻለ የገበያ መድረክ ፈልጎ መሸጥ። እንዲሁም ለአባላት የመጋዘን አገልግሎት መስጠት።
አንቀጽ 21(3) የኒዩኖች	ለአባል ማኅበራት የማማከር አገልግሎት፣ የገበያ መረጃ አገልግሎት መስጠት፣ የገበያ ትስስር ማመቻቸት፣ የመጋዘን አገልግሎት መስጠት፣ የምርት ማሳደጊያዎችንና የፍጆታ ዕቃዎችን በጅምላ ማቅረብ፣ እና በአባላት ምርት ላይ እሴት መጨመር።
አንቀጽ 21(4) ፌዴሬሽኖች	በሀገር አቀፍና በዓለም አቀፍ የጅምላ ግብይት መሳተፍ፣ የኒዩኖችን ጉዳይ በመወከል መንግሥትንና ባለድርሻ አካላትን ማግባባት፣ የሀገር አቀፍና ዓለም አቀፍ የመረጃ ልውውጥ ሥርዓት መዘርጋት፣ እሴት የሚጨምሩ ኢንዱስትሪዎችን ማቋቋም ወይም አባላት እንዲያቋቁሙ አቅም መፍጠር።
አንቀጽ 21(5)	በዩኒየን ወይም ፌዴሬሽን ደረጃ የተቋቋሙ ማኅበራት እሴት ሳይጨምሩ አባላቸው የሚያከናውኑትን ተግባር በተመሳሳይ ማከናወን አይችሉም።
አንቀጽ 21(6)	ማንኛውም ማኅበር ከአባላቱ የሰበሰበውን ምርት በዚያው የምርት ዘመን ውስጥ በወቅቱ የገበያ ዋጋ የመሸጥ ኃላፊነት አለበት።

3. የጥራት ማረጋገጫ፣ ለአባል ላልሆኑ አገልግሎት እና የአባላት ግዴታ

አንቀጽ 16(3)	የሙያ ማኅበራት እሴት ለጨመሩበት ምርት ወይም ለሚሰጡት አገልግሎት የጥራት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ማቅረብ አለባቸው።
አንቀጽ 23	ማኅበራት በውል መሠረት የመንግሥትን የግብርና ግብዓት ማሰራጨት፣ የፍጆታ ዕቃዎችን ማከፋፈልና ከገበሬዎች የግብርና ምርት መሰብሰብ ይችላሉ። ዝርዝሩ በመተዳደሪያ ደንብ ይወሰናል።
አንቀጽ 25(2) መ	አባላት ወደ ገበያ በሚያቀርቡት ምርት ላይ በመተዳደሪያ ደንቡና በውል መሠረት ከማኅበሩ ጋር የግብይት ግንኙነት ማድረግ አለባቸው።

4. የሚመለከተው ባለሥልጣን ድጋፍ (አንቀጽ 70)

አንቀጽ 70(7)	ለማኅበራት የምርት ግብይት ሙያዊ ድጋፍ መስጠት።
አንቀጽ 70(8)	ማኅበራትን የሚመራ የአሰራር ሥርዓት መዘርጋት።

5. ከአገልግሎት መግለጫው ጋር ያለ ግንኙነት

«ከጅምላ ነጋዴዎች፣ አቀነባባሪዎችና የኒዮኖች ጋር ማገናኘት»	አንቀጽ 21(2) ረ፣ 21(3) መ፣ 21(4) ሠ
«የገበያ መረጃ»	አንቀጽ 21(3) ሐ
«የጥራት ቁጥጥር ድጋፍ»	አንቀጽ 16(3)፣ 21(2) ሐ
«የድርድር አቅም»	አንቀጽ 4(4)፣ 21(4) ለ (የኒዮኖችን መወከል)

6. ሌሎች ተዛማጅ ሰነዶች

1. የኅብረት ሥራ ማኅበራት አደረጃጀት መመሪያ (Cooperatives Organizational Directive) – «Cooperative Marketing Linkage» የሚል ትርጓሜ ይዟል። ለገጹ በጣም ቅርብ ሰነድ።

<https://www.moa.gov.et/wp-content/uploads/2024/08/Cooperatives-Organizational-Directive.pdf>

2. የፌዴራል ኅብረት ሥራ ኢጅንሲ ማቋቋሚያ አዋጅ (FAOLEX) – የማኅበራትን ምርት ገበያ እንዲያገኝ ማስተዋወቅ የሚል ተግባር ይዟል። ዓመተ ምሕረቱ ከርዕሱ ብቻ የተገመተ ነው (2002 ዓ.ም. ይመስላል)።

<https://faolex.fao.org/docs/pdf/eth44185.pdf>

3. የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 106/2004 – ለቀድሞው አዋጅ 147/1998 አፈጻጸም የወጣ፤ አዋጅ 985/2016 አዋጅ 147/1998ን ስለሻረ አሁን ሥራ ላይ ላይሆን ይቻላል።

https://www.metaappz.com/References/ethiopian_laws/federal/re_106_2004/en/pdf

4. የአዋጅ 985/2016 ሌላ ቅጂ (metaappz)።

https://www.metaappz.com/References/ethiopian_laws/federal/pr_985_2016/en/pdf

ማስታወሻ፦ ከላይ የተዘረዘሩት ውጫዊ ሰነዶች የተመለከቱት በፍለጋ ውጤት ቅንጣቢ መልክ ብቻ ነው፤ ሙሉ ይዘታቸው አልተነበበም። ከመጠቀም በፊት በራስዎ ያረጋግጡ። የገበያ ትስስርን ብቻ የሚመለከት የተለየ መመሪያ ሰነድ አልተገኘም።